1.

PIERWSZE KROKI POWOJENNEGO ŁOWIECTWA

Pierwszy powojenny emblemat PZŁ

Myśliwych zaliczyć można do tej grupy ludzi, których aktywność nie wygasa w najtrudniejszych chwilach życia. Czas drugiej wojny światowej, okupacja Polski, zabór przez okupanta ze wschodu i zachodu nie tylko broni i mienia, ale często i życia obywateli naszego kraju, zahamowały działalność przedwojennych stowarzyszeń łowieckich. Ci, co ocaleli z pożogi wojennej, powrócili z obozów zagłady, jeńcy, żołnierze i partyzanci, równocześnie z wyzwoleniem kraju wracali do normalnego życia, w tym i do łowiectwa.

Już w 1944 roku, po wyzwoleniu Ziemi Lubelskiej, grupa myśliwych z Lublina rozpoczęła starania o wznowienie działalności Polskiego Związku Łowieckiego. Bardzo szybko wydano rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reformy Rolnej z dnia 30.11.1944 r. w sprawie zakazu polowań na zwierzęta zagrożone (niedźwiedzie, rysie, żbiki, kozice, itp.), a grupa myśliwych pod nazwą Komisji Organizacyjnej opracowała statut Polskiego Związku Łowieckiego, który został zatwierdzony 25.01.1945 r. W Lublinie ukonstytuował się pierwszy Tymczasowy Zarząd PZŁ. Powstał projekt ustawy łowieckiej, w którym założono obowiązek przynależności myśliwych do PZŁ i polowania na obwodach łowieckich o dużych obszarach.

W miarę wyzwalania kraju siedzibę Polskiego Związku Łowieckiego przeniesiono do Warszawy. Już w listopadzie 1945 r. odbyło się pierwsze po wojnie walne zgromadzenie PZŁ. Nowo wybrane władze rozpoczęły działalność od ustalenia okresów ochronnych dla zwierzyny i zasad dzierżawienia obwodów łowieckich, a pod koniec 1947 r. zatwierdzono nowy statut zrzeszenia. Wraz z powołaniem władz łowickich reaktywowano powstałe w roku 1889 pismo *Łowiec Polski.* Pomimo nienajlepszego papieru i stylu artykułów, który dziś można by uznać za archaiczny, *Łowiec* był wyrazicielem szlachetnych dążeń myśliwych polskich, jawiących się jako obrońców ojczystej przyrody, miłośników jej piękna i polowania.

Oto pierwsza strona pierwszego wydanego po wojnie numeru *Łowca Polskiego* z marca 1946 r.:

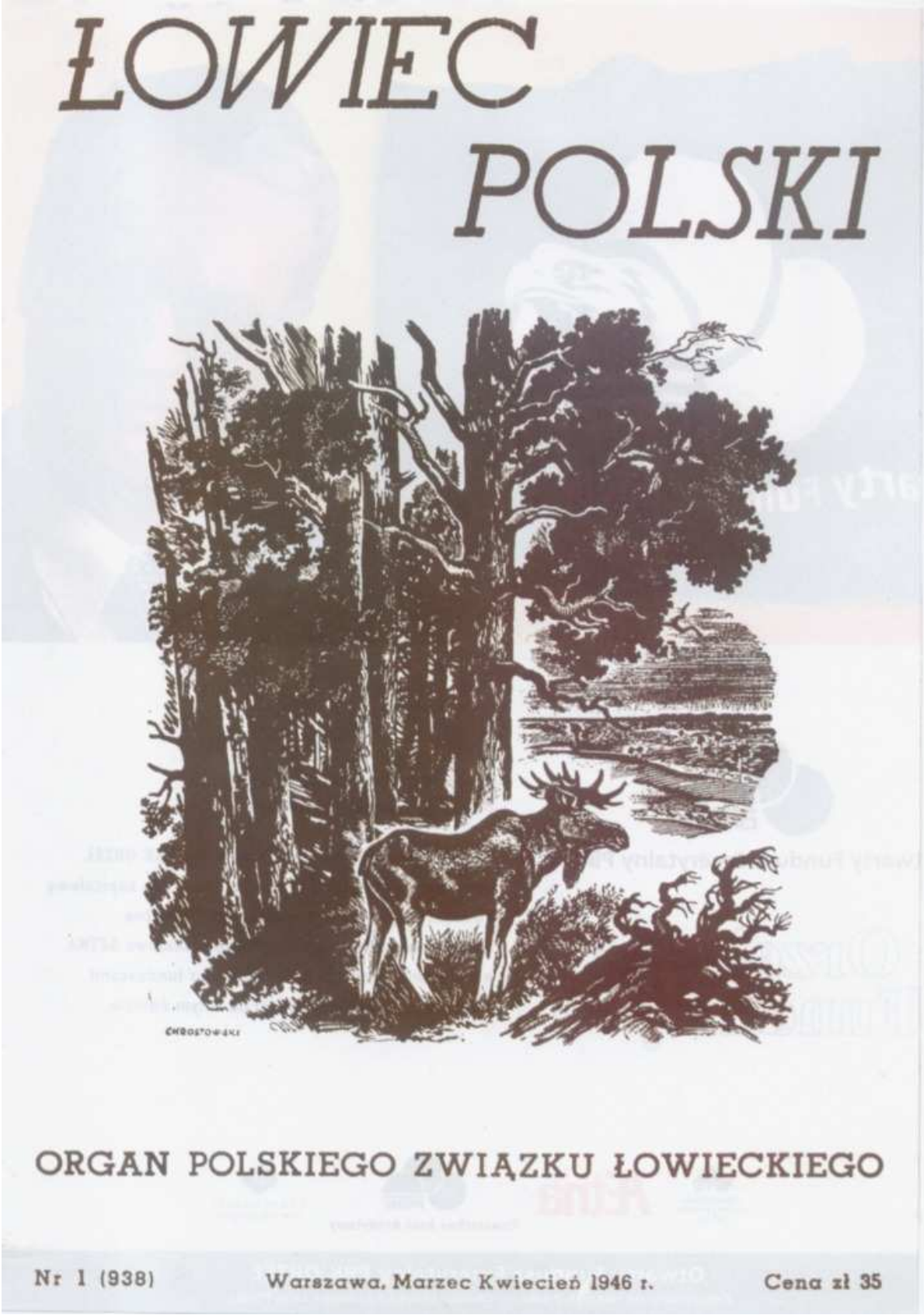

ŁOWIEC POLSKI

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO

Nr 1 (938) Warszawa, Marzec Kwiecień 1946 r. Cena zł 35

Pierwszy powojenny numer Łowca Polskiego

A tak brzmiała odezwa władz Polskiego Związku Łowieckiego do polskich myśliwych opublikowana w tym numerze:

ŁOWIEC POLSKI

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO

Nr 1 (938) 1946 Marzec/Kwiecień

ODEZWA

Do wszystkich członków Polskiego Związku Łowieckiego i prenumeratorów «Łowca Polskiego»

Pod tym tytułem ukazała się w załączniku do ostatniego zeszytu „Łowca Polskiego" Nr. 17(937) z dn. 1 września 1939 r. odezwa pióra redaktora ówczesnego, ś p. Walentego Garczyńskiego, napisana pod wrażeniem zdradzieckiej napaści Niemców na Polskę.

Przytaczamy ją tutaj, aby w ten sposób nawiązać nić, łączącą nas z chlubną działalnością Polskiego Związku Łowieckiego oraz jego organu „Łowca Polskiego" przed wojną, a zarazem zadokumentować urzeczywistnienie nadziei — wznowienia pracy na niwie łowiectwa — wyrażonej w proroczych słowach tej odezwy.

* * *

„Dziejowa chwila i narzucona nam walka o najwyższe dobra Państwa i Narodu uniemożliwiają zajęcie się w obecnych warunkach czemkolwiek innem, jak obroną naszych najświętszych praw.

Wobec tego Polski Związek Łowiecki zmuszony jest zawiesić wydawanie „Łowca Polskiego", „Kalendarza Myśliwskiego" i wogóle ograniczyć swoją działalność do czynności najbardziej koniecznych. O działalności Związku powiadamiać będziemy Członków Związku i Prenumeratorów „Łowca Polskiego" za pośrednictwem specjalnych biuletynów.

Dzięki wysiłkom Polskiego Związku Łowieckiego ten ciężki okres, jaki nam wszystkim przeżyć wypadnie, zastaje polski świat łowiecki w znacznym stopniu zorganizowanym i przygotowanym. Miejmy nadzieję, że te wartości, które potrafiliśmy uchronić dla państwa i społeczeństwa, uda nam się choć w pewnej części uratować z dziejowej zawieruchy i że po zwycięskiej wojnie będziemy mogli ze wzmożonym wysiłkiem dalej pracować na chwałę i pożytek drogiego nam wszystkim łowiectwa polskiego".

Polski Związek Łowiecki
i Redakcja „Łowca Polskiego"

1 wrzesień 1939 r.

Pierwsza powojenna odezwa do polskich myśliwych

Do całkowitego unormowania życia łowieckiego brakowało ustawy łowieckiej. Komisja prawna PZŁ w 1948 roku opracowała projekt takiej ustawy, który złożono w Ministerstwie Rolnictwa i Leśnictwa. Stosowny *Dekret o Prawie Łowieckim* ukazał się 28.10.1952 r., a Minister Leśnictwa nadał Polskiemu Związkowi Łowieckiemu nowy statut organizacyjny. Przyjęto zasadę, że PZŁ to „zrzeszenie ludzi pracy uprawiających łowiectwo", a każdy kto zamierzał polować musiał zostać członkiem PZŁ, nie mógł być karany za przestępstwa łowieckie i musiał złożyć egzamin łowiecki oraz uzyskać pozwolenie na broń. Jako podstawowe komórki zrzeszenia statut wprowadził **koła łowieckie** zrzeszające terenowe grupy myśliwych. Lata pięćdziesiąte były okresem największej integracji myśliwych i łączenia się ich w grupy, czyli powstawania kół łowieckich.

Do 1959 roku obowiązywało w Polsce w zasadzie przedwojenne Prawo Łowieckie z 3 grudnia 1927 r., które pomimo pewnych nowelizacji nie odpowiadało powojennej rzeczywistości. W praktyce więc normalizację życia myśliwych i kół łowieckich wprowadziła dopiero ustawa z dnia 17 czerwca 1959 r. *O hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim.* Akceptowała ona ustalenia z 1954 roku i podział kraju na obwody łowieckie o powierzchni powyżej 3 tysięcy hektarów dzierżawione przez koła łowieckie. Koła te, wraz ze służbą leśną lasów państwowych, zobowiązane zostały do prowadzenia gospodarki łowieckiej – jak się wtedy określało – planowej.

2.

ŁOWIECTWO NA POMORZU I ZIEMI ŚWIDWIŃSKIEJ LATA CZTERDZIESTE – SZEŚĆDZIESIĄTE

Drugi powojenny emblemat PZŁ

Po wyzwoleniu ziem zachodnich i północnych, zwanych odzyskanymi, ziemia świdwińska znalazła się administracyjnie na obszarze Pomorza Zachodniego, w województwie szczecińskim, w powiecie białogardzkim. W miarę wysiedlania, w ramach umów międzynarodowych ludności,